

College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Huizen

Huizen, 7 juni 2021

Betreft: Commissievragen 'Gemeenten speuren anoniem op sociale media'

Geacht college,

Uit recente berichten¹ in de media blijkt op basis van onderzoek van de NHL Stenden Hogeschool en de Rijksuniversiteit Groningen dat Nederlandse gemeenten op grote schaal meekijken met burgers op sociale media. Ongeveer een op de zes gemeenten gebruikt daarvoor ook nepaccounts, terwijl alleen de politie en inlichtingendiensten die methode mogen inzetten. Het onderzoek is gebaseerd op een ingevulde vragenlijst van 156 van de 352 gemeenten in Nederland.

Gemeenten houden verder onder meer Facebookgroepen en Twitterprofielen in de gaten om zicht te krijgen op bijvoorbeeld demonstraties en mogelijke rellen. Ook proberen ze bijstandsfraude op te sporen door op Marktplaats naar bijverdiensten te zoeken en gebruiken ze sociale media om de vluchtverhalen van asielzoekers te controleren. In enkele gevallen worden gemeenteambtenaren onder een valse naam lid van besloten Facebookgroepen.

Een aantal gemeenten slaat de verzamelde gegevens ook op in dossiers. Bij zeker 23 gemeenten gebeurt dat geautomatiseerd, staat in het onderzoek. Uit het onderzoek blijkt ook dat veel ambtenaren niet weten welke regels en procedures gelden voor online spoorwerk.

De gemeente Hilversum² heeft met nepaccounts meegekeken naar bewoners op social media. Dat erkent wethouder Annette Wolthers. Hilversum deed dat onder meer om fraude op te sporen.

Naar aanleiding van deze berichten hebben wij de volgende vragen:

- Heeft de gemeente Huizen de hierboven genoemde vragenlijst van de NHL Stenden Hogeschool en de Rijksuniversiteit Groningen ingevuld?
- Maakt de gemeente op social media gebruik van nepaccounts of die onder een valse naam?
- Worden (besloten) Facebookgroepen en Twitterprofielen in de gaten gehouden en met welke doelen?
- Gebruikt u Marktplaats en social media voor het opsporen van (bijstands)fraude en in welke gevallen is dat dan?

¹ <https://nos.nl/artikel/2381211-gemeenten-speuren-anoniem-op-sociale-media-weten-niet-dat-ze-grenzen-overgaan>

² <https://www.nhnieuws.nl/nieuws/286284/hilversum-bekeek-via-nepaccounts-wat-bewoners-op-social-media-uitspookten>

- Welke regels en procedures worden in dit opzicht voor gemeentelijke online (onderzoeks) activiteiten gebruikt?
- Worden online verzamelde informatie en persoonsgegevens al dan niet geautomatiseerd opgeslagen, met welk doel en onder wiens toezicht?

Ik zou schriftelijke beantwoording voorafgaand aan de komende commissie ABM op prijs stellen, maar zie anders uw mondelinge beantwoording in de commissie graag tegemoet.

Met vriendelijke groeten,

Rob Bource
SGP Huizen